

TIETOA SAARISTOISTA, JÄRVISTÄ JA SAARISTA

1.2.2022

SAARISTOINSTITUUTTI, ÅBO AKADEMI

Maailman saaret

Monet maailman saarista ovat vulkaanisia eli tuliperäistä alkuperää.

Suomen saaristoalueiden saaret ovat kuitenkin eroosion, sedimentaation ja maankohoamisen synnyttämiä.

ἄρχιπέλαγος, Arkipelago
= Egeiska havet
= Egeanmeri

By NASA, <https://commons.wikimedia.org>

Maailman suurin saaristo saarten ja luotojen määrällä mitattuna

1 Suomi	Saaristomeri	40 000
2 Kanada	Canadian Arctic Archipelago	36 563
3 Kanada	Thirty Thousand Islands	30 000
4 Ruotsi	Tukholman saaristo	28 945
5 Kaakkois-Aasia	Malay Archipelago	25 000
6 Indonesia	Indonesian Archipelago	18 000

* 12. sijalla: Suomi, Merenkurkun saaristo: 6 500

Saarten kokonaismäärä/asutut saaret valtioittain

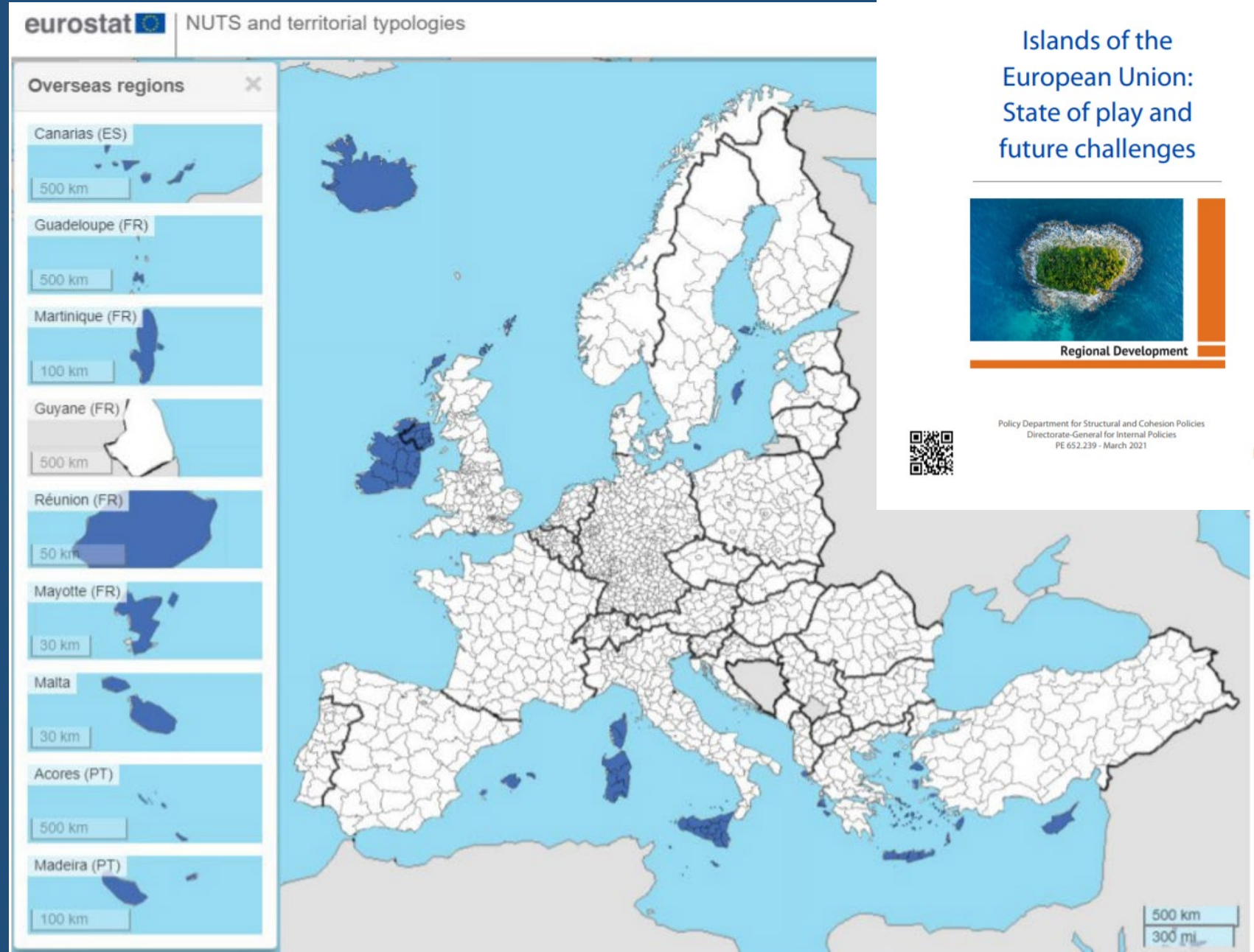
<i>Maa</i>	<i>Asuttuja saaria</i>	<i>Saaria yhteensä</i>	
1 Indonesia	6 000	17 508	
2 Chile	2 324	5 919	
3 Norja	2 000	239 057	2
4 Filippiinit	2 000	7 641	
5 Ruotsi	984	267 570	1
6 Suomi	780	178 947	3

Mikä on saari?

EU määrittelee saaren alueeksi, joka täyttää seuraavat ehdot:

- 1) pinta-ala vähintään 1 km²
- 2) saaren ja mantereen välinen etäisyys vähintään 1 km
- 3) pysyvä asutus vähintään 50 hlöä
- 4) ei kiinteää yhteyttä mantereelle
- 5) saarella ei ole jäsenvaltion pääkaupunkia

Euroopan saaret

Eu:n tilastotoimiston Eurostatin mukaan vuonna 2020 Euroopassa:

- **2 400 asuttua saarta**
- **20 500 000 saariasukasta**
- **Saarilla asuvat muodostavat 4,6% EU:n väkimäärästä**
- Saaria 13 jäsenmaassa: Puola, Saksa, Tanska, Ruotsi, Viro, Suomi, Alankomaat, Italia, Ranska, Kreikka, Espanja, Portugali ja Kroatia.
- Irlanti, Malta ja Kypros ovat saarivaltioita.
- Outermost Regions (entisiä siirtomaita) kuuluvat Ranskalle, Espanjalle tai Portugalille.
- Saaria EU:n ulkopuolella Euroopassa: Norja, Iso-Britannia

Toimintaa Euroopan parlamentissa:

- Clean Energy for EU Islands
- Intergruppen SEARICA: “Seas, Rivers, Islands and Coastal Areas”
(puheenjohtaja *Tonino Picula*, varapuheenjohtaja (Itämeri) *Nils Torvalds*)

Euroopan saaret

European Small Island Federation edustaa saarelaisia ruohonjuuritasolla
- jokaisessa työpajassa esittelemme yhden kansallisen saariyhdistyksen

Saaristoasiain neuvottelukunta 2018: ISLAND, LAKE AND RIVER BASIN POLICIES IN EUROPE

- Saaristolaki - Suomi, Kroatia
- Saaristoasiain neuvottelukunta - Suomi
- Kansallisia, valtiollista tukea saavia saariyhdistyksiä - Ruotsi, Tanska, Irlanti, Ranska, Skotlanti

[illegible]

“Lännen järvi on idän lampi”

Tasapintaisia sisävesialueita on satoja tuhansia.

SYKE on rajannut järviksi laskettavat vesialueet:

- vähintään hehtaarin kokoisia: 57 000
- vähintään puolen hehtaarin kokoisia: 168 000

Suomessa olisi siis 57 000–168 000 järveä.

Asukasmäärä järivialueilla?

Maanmittauslaitoksella on meneillään maastotietokannan tarkennushanke, jota se tekee mm. vesistöjen osalta yhdessä kuntien ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

Tulokset kevät 2022!

Vakituisesti asuttuja saaria ilman kiinteää tieyhteyttä Suomessa:

> 500

Osa-aikaisia asukkaita ilman kiinteää tieyhteyttä olevilla saarilla:

~ 20 000

Saaristoasukkaita Manner-Suomen saarilla:

~ 72 000

+ 29 000 asukasta Ahvenanmaalla

Yli 100 000 suomalaista asuu saarella

INHABITANTS ON THE 514 FINNISH ISLANDS:

Inhabitants	Islands
1	186
2-20	276
21-100	40
101-957	12

SKÄRGÅRDSINSTITUTET VID ÅBO AKADEMI

Kahdeksan saaristokuntaa (Parainen, Kemiönsaari, Enonkoski, Puumala, Sulkava, Hailuoto, Kustavi ja Maalahti) ja 40 saaristo-osakuntaa.

Saaristo on arvokasta suomalaista kulttuuriperintöä. Saaristo on tärkeä monen suomalaisen identiteetille. Saari-identiteetti voi yhdistää meitä.